

Sinteză privind rezultatele Campaniei

„Controlul bazat pe analiză de risc privind accesarea și acordarea beneficiilor de asistență socială pentru sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale și monitorizarea măsurilor dispuse”

I. Scopul, obiectivele și durata campaniei

Scopul campaniei

Creșterea eficienței utilizării fondurilor destinate acordării beneficiilor de asistență socială pentru sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale.

Obiectivele campaniei:

- Identificarea persoanelor care au beneficiat în mod eronat de beneficiile de asistență socială destinate sprijinirii persoanelor cu handicap;
- Creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor privind necesitatea respectării cadrului legislativ și consecințele ce decurg din fraudarea sistemului național de asistență socială;
- Formularea de propuneri pentru îmbunătățirea cadrului legislativ privind acordarea beneficiilor de asistență socială destinate sprijinirii persoanelor cu nevoi speciale.

Durata campaniei: 22 octombrie – 16 noiembrie 2012

II. Rezultatele campaniei

În cadrul campaniei a fost verificată situația a **2.084 persoane**, care primesc cel puțin un beneficiu de asistență socială și dosarele acestora, pentru care existau suspiciuni de EFC¹.

¹ EFC= eroare, fraudă, corupție

Persoanele supuse controlului au fost identificate în fișierele de plăți din trezorerii aferente **lunii aprilie 2012**.

Urmare analizei legislației specifice dar și utilizând informațiile din campaniile anterioare au fost identificate o serie de activități care ar putea prezenta riscuri de EFC, din care au fost selectate pentru verificare următoarele:

- efectuarea unor plăți duble/triple etc., pentru același CNP în județe diferite (denumit riscul numărul 1 - R1);
- efectuarea unor plăți pentru persoane decedate (denumit riscul numărul 2 - R2);
- efectuarea unor plăți către beneficiari ale căror CNP-uri nu s-au regăsit în evidențele SEIP (denumit riscul numărul 3 - R3);
- efectuarea unor plăți într-un quantum eronat (mai mare sau mai mic decât cel prevăzut de legislația în vigoare) (denumit riscul numărul 4 - R4);
- efectuarea unor plăți către cetățenii altor state sau apatrizi, care nu au permisul de ședere valabil (denumit riscul numărul 5 - R5);
- efectuarea unor plăți cu întârziere (denumit riscul numărul 6 - R6);

Prin încrucișarea bazelor de date, pentru un număr de **621 de persoane (29,79%) s-a confirmat** suspiciunea EFC. Din cele 621 de persoane pentru care s-a confirmat suspiciunea, **339 persoane** au încasat sume necuvenite, iar în cazul a **221** de persoane s-au identificat erori umane sau de sistem, neavând impact financiar.

Pentru cele 339 de persoane s-au constituit **debite** în valoare de **1.183.606 lei**, care vor fi recuperate de următoarele entități :

- **763.045 lei**, reprezentând valoarea debitelor ce vor fi recuperate de DGASPC-uri;
- **6.503 lei**, reprezentând valoarea debitelor ce vor fi recuperate de AJPIS-uri;
- **414.058 lei**, reprezentând valoarea debitelor ce vor fi recuperate de primării.

Din datele transmise de agențiile teritoriale a reșit că, până în prezent au fost recuperate sume în cuantum total de **627.205 lei (49,5%)**, acestea fiind defalcate, conform graficului G2 după cum urmează:

- **368.076 lei** de la DGASPC (**48,23%** din totalul debitelor identificate la nivel de DGASPC);
- **256,987 lei** de la primării (**62,06%** din totalul debitelor identificate la nivel de primării);
- **2.142 lei** de la AJPIS (**32,93%** din totalul debitelor identificate la nivel de agenții teritoriale).

Constatări privind neregulile administrative

La nivel național au fost verificate toate cele **2.084** dosare identificate cu suspiciuni, din care:

- un număr de **1.862** dosare sunt complete din punct de vedere administrativ (existența tuturor documentelor prevăzute de legislație) (**89,34%**);
- un număr de **222 nu sunt întocmite în conformitate** cu prevederile legislației în vigoare – lipsa documentelor (**10,65%**).

Constatări privind neregulile cu impact financiar

Au fost identificate următoarele tipuri:

- plăți concomitente efectuate în mai multe județe pentru aceeași persoană (*aceleași beneficii sau beneficii diferite*) -. **36**
- plăți efectuate către persoane decedate- **374**;
- plăți pentru persoane cu CNP-uri nevalidate de serviciul de evidență a persoanelor- **134** ²;
- plăți în cuantum eronat (mai mare sau mai mic) decât cel prevăzut de legislația în vigoare- **18**;
- plăți către cetățeni ai altor state/apatrizi, care nu aveau permisul de ședere valabil - **4**;
- plăți efectuate cu întârziere -**55**.

III.Recomandări

În urma desfășurării Campaniei „Controlul bazat pe analiză de risc privind accesarea și acordarea beneficiilor de asistență socială pentru sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale și monitorizarea măsurilor dispuse” s-au desprins câteva propuneri și recomandări care considerăm util a fi analizate de următorii factori de decizie:

a) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

- corelarea legislației din domeniul asistenței sociale cu Codul Civil, Codul Muncii, Codul Fiscal etc. precum și cu legislația complementară din domeniul sănătății;
- revizuirea sistemului de clasificare/ încadrare/ definire a terminologiei deficiență-incapacitate-handicap, astfel încât accentul să fie pus pe principiile dezvoltării și participării socio-umane, nu pe criterii medicale;
- completarea legislației cu prevederi referitoare la sancționarea reprezentanților legali sau familiei persoanei încadrate în grad de handicap, pentru nerespectarea prevederilor art. 60 lit. f) din Legea 448/2006, cu modificările și completările ulterioare;

---

² Menționăm că la cele 134 de CNP-uri actele de identitate existau în dosare, însă CNP-urile nu apăreau în baza de date a SEIP ca urmare a unor erori umane/ de sistem

- completarea legislației cu prevederi referitoare la sancționarea autorităților administrației publice locale pentru nerespectarea prevederilor art. 44 din Legea 448/2006;
- identificarea posibilității ca programul de baze de date SENSITIVE să fie intercorelată între județe pentru a facilita transferul de informații și beneficii³;
- reglementarea mai severă a consecințelor ce reies din neîndeplinirea obligațiilor beneficiarilor/reprezențaiilor legali privind înștiințarea autorităților /instituțiilor atunci când intervin modificări pe perioada acordării drepturilor sociale (de ex. suspendarea de la plata beneficiilor a reprezentantului legal/beneficiarului pentru o perioadă determinată de timp);
- includerea unor reglementări legale care să vizeze aplicarea de sancțiuni contravenționale persoanelor care încasează drepturile sociale ale persoanei adulte cu handicap decedate respectiv atragerea responsabilității autorităților administrației publice locale în cazul creării debitelor;
- modificarea legislației în vigoare în ceea ce privește impunerea obligativității ca autoritățile publice locale să comunice decesele survenite în aria de competență proprie, și aplicarea de sancțiuni contravenționale în cazul necomunicării acestora;
- organizarea unei baze de date informatice integrate (comune) la nivelul tuturor instituțiilor cu atribuții de plată a beneficiilor de asistență socială pentru a putea verifica în orice moment componența familiei și a drepturilor pe care le primesc membrii acesteia;
- reevaluarea dosarelor persoanelor cu certificat de încadrare în grad de handicap cu valabilitate permanentă, încadrate în grad de handicap anterior intrării în vigoare a HG 430/2008;
- având în vedere aspectul aproape generalizat al întârzierilor la plata indemnizației acordate persoanei cu handicap și faptul că în cele mai multe cazuri, salariul asistentului personal sau indemnizația acordată persoanei cu handicap, reprezintă singura sursă de venit a acestor persoane propunem, pentru evitarea unor astfel de situații următoarele:
  - o *completarea art. 94 din Legea 448/2006, cu stabilirea clară a nivelului contribuției din fiecare sursă de finanțare;*
  - o *asigurarea bugetului pentru plata drepturilor salariale ale asistenților personali și a indemnizației de însoțitor din bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției*

---

³ În prezent nu există posibilitatea corelării datelor existente la nivel național, acest lucru va fi posibil prin realizarea Registrului unic al persoanelor cu handicap

Sociale prin transfer către Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială care, va vira fondurile către primării. Astfel, salariul asistentului personal și indemnizația vor fi încadrate la categoria beneficii sociale și va exista o centralizare și raportare unică a acestora;

- îmbunătățirea legislației în sensul includerii obligativității ca inspectoratul general pentru imigrări să transmită lunar DGASPC informații cu privire la cetățenii cărora le expiră valabilitatea documentelor de ședere în luna curentă, în scopul depistării beneficiarilor străini aflați pe teritoriul României cărora le-a expirat valabilitatea documentelor de ședere;
- unificarea beneficiilor destinate persoanelor cu handicap și efectuarea plății acestora de către o singură instituție;
- îmbunătățirea legislației privind organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului, pentru a da posibilitatea contestării hotărârii comisiei ce a stabilit încadrarea copilului în grad și tip de handicap, la Comisia Superioară din cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

b) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială

- formarea continuă, perfecționarea și specializarea inspectorilor sociali în scopul îmbunătățirii activității de la nivel teritorial (compartimentele județene de inspecție socială);
- perfecționarea aplicației SAFIR în vederea evitării unor posibile erori de sistem (introducerea beneficiilor destinate persoanelor cu handicap în aplicația SAFIR);
- constituirea unui birou distinct de evidență și urmărire a sumelor achitate necuvenit;

c) Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului

- identificarea unor soluții pentru completarea schemei organizatorice cu personal de specialitate (ex. încheierea unor contracte de prestări servicii) și utilizarea unui program unitar de monitorizare a beneficiarilor;
- instruirea și perfecționarea periodică a asistenților sociali, respectiv a persoanelor cu atribuții în asistență socială din cadrul primăriilor cu privire la modificările legislative din domeniul asistenței sociale;
- încrucișarea bazelor de date ale DGASPC și AJPIS pentru verificarea datelor personale în cazul copiilor cu handicap (verificarea valabilității certificatelor de handicap, valabilitatea adeverințelor școlare, acordarea unitară la nivel de județ de beneficii sociale pe același CNP);

- comunicarea DGASPC către primăriile de domiciliu a listei nominale cu persoanele care dețin certificat de încadrare în grad și tip de handicap;
- informarea tuturor beneficiarilor cu privire la obligativitatea comunicării oricărei modificări ce intervine în componența familiei sau în veniturile realizate, în vederea creșterii gradului de conștientizare a cetățenilor privind necesitatea respectării cadrului legislativ și consecințele ce decurg din fraudarea sistemului național de asistență socială;
- informarea autorităților publice locale cu privire la obligația pe care o au de a efectua controale periodice asupra asistenților personali, precum și obligația de a informa DGASPC cu privire la orice situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 448/2006;
- colaborarea permanentă a DGASPC cu serviciul de evidență informatizată a persoanelor în vederea verificării și actualizării situației persoanelor decedate;
- comunicarea periodică cu primăriile de domiciliu ale persoanelor încadrate în grad de handicap, în vederea prevenirii situațiilor de efectuare a plății beneficiilor către persoane decedate;
- completarea legislației 448 , în sensul introducerii unui nou subpunct cu privire la obligația personalului SPAS de a realiza anchetă socială semestrial la domiciliul persoanelor cu handicap permanent;
- reglementarea strictă a modului de recuperare a sumelor plătite în cazul decesului beneficiarului (în special pentru cazurile în care beneficiile sunt virate în cont bancar) întrucât acest aspect conduce la crearea unor debite și implicit la recuperarea acestora de la rudele beneficiarilor, care au beneficiat de aceste sume.

d) Propuneri pentru efectuarea viitoarelor inspecții tematice

- asigurarea logisticii necesare pentru desfășurarea în condiții optime a activității de inspecție;
- utilizarea intersecțiilor periodice a bazelor de date pentru identificarea cu ușurință a riscurilor de eroare, fraudă, corupție;
- organizarea campaniilor tematice în așa fel încât să nu mai existe suprapuneri ale acestora;
- la stabilirea procedurilor de control să fie avute în vedere următoarele aspecte: *caracteristicile județului, nivelul ridicat de erori ca urmare a lipsei personalului cu atribuții de asistență socială, gradul de sărăcie al localităților;*

- nominalizarea în dosarul tehnic de realizare a campaniei tematice a unei persoane de contact la nivel central pentru consiliere metodologică;
- verificarea anuală a modului de încadrare în grad și tip de handicap și a respectării standardelor de calitate în centrele care găzduiesc persoane cu handicap.